

MÜSLÜMAN TEMİZDİR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih, Lehü'l-hamdü kemâ yenbAğî li-celâli vechihî ve li- azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا تُنَجِّسُوا مَوْتَكُمْ فَإِنَّ الْمُسْلِمَ لَيْسَ بِنَجِسٍ حَيًّا
وَلَا مَيِّتًا

(ك.قط.ق.ع ن ابن عباس)

RE. 480/1 (*Lâ tüneccisû mevtâküm, feinne'l-müslime leyse bi- necisin hayyen velâ meyyitâ.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri iki cihanda aziz eylesin... Peygamber SAS Efendimiz'in şefaatine nâil eylesin...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup tefeyyüz etmek üzere burada toplandık. Okuduğumuz hadîs-i şerîfler Râmûzü'l-Ehâdîs isimli hadis kitabının 480. sayfasındadır.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamazdan öncebu mübarek sözleri söylemiş olan Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun; ona bağlılığımızın, ümmetliğimizin, sevgimizin, saygımızın nişanesi olsun diye ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına ve sâir enbiyâ ve mürselînin ervahına ve hasseten evliyâullahın ve Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan Efendimiz'den bugüne kadar güzerân eylemiş, zaman içinde Ümmet-i Muhammed'e ilim öğretmiş, irşad etmiş olan sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri Allah Allah diyerek, mallarını canlarını ortaya koyarak, Allah'ın rızasını kazanmak için çalışarak fethetmiş ve bize emanet bırakmış olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz hadîs-i şerîfleri diyar diyar gezip, toplayıp, kitaplar haline getiren alimlerin ve râvilerin ruhlarına hediye olsun diye; řu içinde ibadet ettiğimiz, hadis okuduğumuz mâbedin, mescidin yapılmasına ve yaşamasına

katkısı bulunmuş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere tatil gününde tatilini terk edip, pikniğini, gezintisini terk edip, burada Efendimiz'in hadislerini duyacağım diye fedakârlık yaparak gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Peygamber Efendimiz'in şefaatine erelim, onun sünnetini ihyâ edelim, sünnetini ihyâ edenlere verilecek yüzlerce şehid sevabını kazanalım, dünya ve ahiret saadetine erelim diye, buyurun bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerif* okuyup öyle başlayalım!

.....

a. Müslümanın Ölüsü Temizdir

Mukaddimedede metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîf Dârekutnî'de, Müstedrek'te, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet olunmuş. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyorlar ki:¹

لَا تُنَجِّسُوا مَوْتَكُمْ فَإِنَّ الْمُسْلِمَ لَيْسَ بِنَجِسٍ حَيًّا
وَلَا مَيْتًا

(ك.قط.ق.ع ن ابن عباس)

---

¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.542, no:1422; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.306, no:1360; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.70, no:1; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.267, no:11246; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.17, no:7313; İbn-i Asâkir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.205; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.576, no:42239; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.354, no:16980.

RE. 480/1 (*Lâ tüneccisû mevtâküm, feinne'l-müslime leyse bi-necisin, hayyen velâ meyyitâ.*)

(*Lâ tüneccisû mevtâküm*) “Ölülerinize necis muamelesi yapmayın! Onlara karşı pismiş, necismiş gibi davranmayın! (*Feinne'l-müslime*) Zira mü'min, müslüman kul, (*leyse bi-necisin hayyen ve lâ meyyiten*) diriyken de, öldükten sonra da, ölü iken de necis olmaz.”

Müslüman temizdir. Müslüman olduğu için temizdir. Pis olmaz. Mevtânıza “Öldü artık bu!” diye necismiş gibi muamele yapmayın, öyle davranmayın. İmanından dolayı mü'min, fakir de olsa, yoksul da olsa, yamalı elbise de giyse, hatta yolda yürüyüp seyahat edip terlemiş tozlanmış bile olsa müslüman pis değildir, imanından dolayı temizdir.

Buna mukabil; Kur'ân-ı Kerîm'de müşrikler hakkında buyuruluyor ki:

إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا

(التوبة: ٢٨)

(*Innemel-müşrikûne necesün, felâ yakrabül-mescidel-harâme ba'de àmihim hâzâ*) “Müşrikler necis, pis, murdar varlıklardır. Bundan sonra, bu yıldan sonra bir daha şu Mescid-i Haram'a, şu mukaddes Mekke haremine dâhil olmasınlar, girmesinler, yaklaşmasınlar.” (Tevbe, 9/28) deniliyor.

Onların pisliği de nedendir?

Küfürlerinden dolayı... Çünkü imanın hakikatini kavrayamamışlar. Küfrün çirkabı içinde, pisliği içinde kalmışlar.

Ve kendilerini, kalplerini küfrün, inkârın, şirkin pisliklerinden kurtaramamışlar. Onlar ebediyen pistir.

Mü'minler hayken de meyyitken de, yani yaşıyorken deölmüşken de temizdirler.

Bir keresinde Peygamber Efendimiz SAS ile Ebû Hüreyre RA bir sokakta karşılaştılar. Ama Ebû Hüreyre RA uzakta, sokaktan Rasûlullah Efendimiz'i görünce başka tarafa kaçtı. Peygamber Efendimiz'in geldiğini gördü, ortalıktan kayboldu, kaçtı. Gitti gusül abdesti aldı, sonra geldi.

Peygamber SAS Efendimiz ona sordu:

أَيْنَ كُنْتَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ

(Eyne künte yâ ebâ hüreyre) “Nerelerdeydin? Nereye kayboldun ey Ebû Hüreyre? Ne oldu?”

قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَقَيْتَنِي وَأَنَا جُنُبٌ فَكَرِهْتُ أَنْ
أَجَالِسَكَ حَتَّى أَغْتَسِلَ

(Kâle) Dedi ki: (Yâ rasûla'llâh, lakîtenî ve ene cünübün) “Yâ Rasûlallah, seninle karşılaştığımda cünüp idim. (Fekerihtü en ücâliseke hattâ ağtesile) Gusletmeden seninle oturmaktan, meclisinde o halde bulunmaktan çekindim, onu hoş görmedim. Onun için gittim, yıkandım, öyle geldim.”

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُبْحَانَ اللَّهِ
يَا أَبَا هُرَيْرَةَ إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَا يَنْجُسُ

(Fekàle rasûla'llàh salla'llàhu aleyhi ve sellem) Peygamber SAS Efendimiz buyurdu ki: (Sübhàna'llàh, yâ ebâ hüreyre) “Sübhàna'llàh, ey Ebû Hüreyre, (inne'l-mü'mine lâ yencüsü) mü'min pis olmaz ki!”

Sübhàna'llàh sözü; Allah'ı her türlü noksandan tenzih eylerim, her türlü kemâlât ile muttasıf olduğunu ikrar eylerim demek. Yani Sübhàna'llàh, her şeyi güzel demek.

Araplar bu sözü şaşkınlık anında kullanırlar. Bir şeye taaccüp ettikleri, şaştıkları zaman Sübhàna'llàh veya Fesübhàna'llàh derler. Yani o zikri şaşırma, hayret etme makamında kullanıyorlar. Güzel. Demek ki bazı duyguları coşup galeyana geldiği zaman, ağzını açıp gözünü yumuyor da yani güzel âdet edinmiş Ümmet-i Muhammed, Sübhàna'llàh diyor, Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammed diyor, Lâ ilâhe illa'llah diyor.

Meselâ Arabistan'da gidiyorsunuz; üç aşağı beş yukarı pazarlık yaparken, pazarlık biraz heyecanlandı mı karşıdaki: (Salli ale'n- nebiyyi) “Peygamber Efendimiz'e salât ü selam getir.” diyor. O da her işi gücü bırakıyor, (Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammed) diyor. Öyle deyince de münakaşanın harareti kesilmiş oluyor. Ondan sonra “Tamam, ver bakalım elini...” uyuşuyorlar. (Salli ale'n-nebiyy) demek onların âdetleri.

Bizde de dedelerimizin töresi, âdeti; *fesübhana'llah...*

Kızdı, ne diyor? *Sübhana'llah* diyor, tesbih çekiyor, kötü bir şey demiyor yani. Hani aç ağzını, yum gözünü, söyle ağzına geleni tarzında olmuyor da yine *Sübhana'llah* diyor. Veyahut “*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah,* bu ne biçim iştir?” diyor.

Bu güzel bir şey. Bu Peygamber Efendimiz'den bize gelmiş bir edeptir; biz ondan öğrenmişiz.

Peygamber Efendimiz de Ebû Hüreyre RA'a demiş ki: (*Sübhana'llah*) “Ne şaşılacak şey!” demek. Ama “Ne şaşılacak

şey” demiyor da, “ *Sübhana'llah*, Allah'ı her türlü noksandan tenzih ederim.” diyor, tesbih çekiyor. (*Inne'l-mü'mine lâ yencisü*) “Müslüman pis olmaz ki.” diyor.

Evet, cünüp olan insanın yıkanması lâzım! Titiz bir şekilde yıkanması lâzım:

وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا

(المائدة: ٥)

(*Ve in küntüm cünüben fe'ttahherû*) “ [Eğer cünüp oldunuz ise, boy abdesti alın!] (Mâide, 5/6)

(*Fe'ttahherû*) Yıkamakta mübalağa siygası. Onun için diyorlar ki:

“—İğne ucu kadar bir boşluk kalmayacak gibi güzelce yıkayacaksın.”

Tamam, yıkanmak var ama ne yapalım? Tam hamama gidiyorken yolda karşılaştı... O zaman da kaçacak değil, elini uzatmaktan çekinecek değil. Çünkü müslüman necis olmaz. Evet, yıkanması lazım ama müslüman temizdir, neden?

Kalbinde iman var.

Kâfir pistir, neden?

Denize soksan, on yıl yıkasan, araba yıkayıcılarına soksan, otomatik makinelerde deterjanlarla kırk yıl yıkasan temizlenmez. Derisini yüzsen temizlenmez. Çünkü imanı yok. Allah'ın varlığını anlayamamış. Kepaze, sabah akşam yiyor da yediklerinin nereden geldiğini kabul etmiyor.

Elmayı sen mi yaptın?

“—Yok, çarşıdan aldım.”

Çarşıya nereden geldi?

“—Ağaçtan geldi.”

Ağaca nereden çıktı?

Çıkmasa ne yaparsın? Elma çıkmadı, ayva çıkmadı, erik çıkmadı... Hadi çıkmasın, meyve yemezsin. Buğday çıkmadı, ne yaparsın?

“—Otları yerim.”

Ot çıkmazsa ne yaparsın?

Her şey Allah'tan.

Yiyor da, Allah'ın mülkünde geziyor, Allah'ın rızkını yiyor, Allah'ın nimetinden istifade ediyor, Allah'ın havasından teneffüs ediyor, Allah'a âsi

geliyor. Bunun temiz tarafı var mı? Bu adam katrandan beter, beterin beterin beteri...

Ama temizlenmesi kolay, yolu gayet güzel; (*Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve rasûluhû*) diyecek. Mün'im-i hakikîsini bilecek. Yaradanını bilecek, bulacak. Şukâinatın yöneticisinden haberi olacak.

“—Ben Türkiye’ye geldim.”

Ceketi omzuna as, sallım sallım ortalıkta dolaş...

“—Ben polis tanımam.”

Nasıl tanımazsın?

“—Ben asker tanımam.” Nasıl tanımazsın?

“—Ben öyle vali mali anlamam.”

Nasıl anlamazsın?

“—Ben reiscumhuru filan takmam.”

Nasıl takmazsın?

Allah’ın mülküne gelmiş, Allah’ı tanımıyor. Allah’ın mülkünde Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni tanımıyor.

Nesin sen?

Karıncanın bir tanesi bir insana yumruğunu kaldırmış:

“—Ben sana gösteririm!” diyor.

Güleriz değil mi?

“—Yahu karınca, git işine hadi...”

“—Ya seni korkuttum, işte bak, ‘Git işine!’ diyorsun.”

“—Yahu git işine. Karıncasın; üstüne bassam, toprağa resmin çıkar.”

Karıncasın. İnsanoğlu karıncadan da âciz. Şu koca, uçsuz bucaksız fezaların, ayların, güneşlerin, yıldızların, seyyârelerin, sabitelerin hâlikı Allah-u Teâlâ Hazretlerine inanmıyor!

Akşam dua etmiş, sabah duası olmamış;

“—Ben de inkâr ederim.” diyor.

Cehenneme kadar yolun var... Et, kim zarar eder?

Eğer dünya üzerindeki insanların hepsi kıpkızıl, kapkara münkir olsa, müşrik olsa, kâfir olsa Allah'ın mülkünden bir zerre eksilmez.

Ey Habibim, nedir ol kim diledin,

Bir avuç toprağa minnet m'eyledin?

Bir avuç toprak... Topraktan geldi, toprak olacak. Bu insanların ne kıymeti var? Bu yıldızlar, bu fezalar, bu gökler, yerler, bildiğimiz bilmediğimiz, görünen görünmeyen âlemlerin Hâlıkına karşı geliyor.

Gel. Yazıklar olsun sana! Tüh yazıklar olsun!

Hiç olmazsa öde ya... Ver bakalım, yemek yemişsin... Lokantada yemek yemiş, ondan sonra çıkıp gidiyor. Garson ne yapar?

“—Gel bakalım, nereye gidiyorsun?”

“—Hiç, karnım doydu, gidiyorum.”

“—Olur mu? Çık bakalım paraları; ver bakalım Allah'ın nimetlerinin bedelini...”

Allah'ın nimetlerini yiyor, Allah'a âsi geliyor.

İntizam olan bir yerde o intizamı sağlayan bir tanzim edici varmıdır? Vardır.

Kâinatta intizam var mı? Var. O intizamı sağlayan Allah-u Teâlâ Hazretleri. Aklı başında olan insanlar onu kabul etmek zorunda...

İşte bunlar da güya aklı var, fikri var, tahsil görmüş; kapı kanadı kadar diploması var.

Diploması var ama biz diplomalıların daha yükseklerini biliyoruz. Mesela Einstein denilen atom alimi bile dindarmış. Ama kendi, işte Yahudi dinindenmiş, kendi Amerika'da yaşamış. Yahudilik için kapı kapı dolaşıp para topladığı olurmuş. Bu İsrail için para toplamış. Ama Allah inancında...

Diyor ki;

“—Büyük kâinattaki şu aylar, yıldızlar, güneşin dönüşü, ayın dönüşü, dünyanın dönüşü, ay tutulması, güneş tutulması... Bir de atom âlemindeki, hani mikroskoplarla görülmeyen, o küçücük küçücük küçücük âlemdeki intizam... -Elektronlar var, nötronlar var, pozitronlar var, protonlar var... Bir atomun içinde atom fizikçileri 18, 20, 30 çeşit şey sayıyorlar. - Orada da intizam var, kâinatta da intizam var. İşte bu intizamı meydana getiren yaratıcıya inanmaksa dindarlık; ben dindarların en başında geliyorum!” diyor.

Kim diyor?

Sıradan, fakülteyi bitirememiş, sınıfın arka kapısından çıkmış, çift dikiş gitmiş gitmiş de diploma alamamış bir kimse mi diyor?

Hayır; atom alimi diyor. Kâinatı incelemiş, atom üzerine teoriler kurmuş, izafiyet teorisini ortaya atmış insan diyor. “Ben dindarların en başında geliyorum.” diyor ve kanaatini ispat etmiş olmak için de fizik bakımından, “Büyük kâinatta da intizam var, küçük atomda da intizam var.” diyor. “Bu intizam madem ki var, bu tanzimi yapan Allah’a inanmak lazım!” diyor.

En büyük alimler böyle diyor da sen kim oluyorsun? Adamın kafası elektronik beyin gibi takır takır çalışıyor, o kabul ediyor, sen niye kabul etmiyorsun?

Yani binlerce, milyonlarca, milyarlarca delil var. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin varlığına her varlık şahit; her yaprak, her çiçek, her ot, her kelebek, her böcek Allah’ın varlığına şahit...

Diyor ki şair:

تَأْمَلْ سَطُورَ الْكَائِنَاتِ فَإِنَّهَا

مِنَ الْمَلَاِ الْأَعْلَىٰ إِلَيْكَ رَسَائِلِ

Teemmel sutûra’l-kâinâti feinnehâ,

Mine’l-melei’l-a’lâ ileyke resâili.

“Kâinâtın sayfalarına, yâni etrafındaki manzaralara, olaylara bak ve bunları incele ve zihninden bunların üzerinde tefekkür eyle! Çünkü bunlar Mele-i A’lâ’dan, Allah’ın huzurundan sana gönderilmiş mektuplar demektir.”

Okuyabilene ne mutlu...

Ama adam okuma yazma bilmez, cahilse; çıkıyor ortaya, “Ben inanmıyorum.” diyor.

İnanmıyorsun ama ne gibi oluyor?

“—Ben Güneş’i kabul etmiyorum.” demek gibi oluyor.

Etme!

“—Ben Ay’ı, kameri, mehtabı kabul etmiyorum. Yok.”

Ya Bakırköy’e gönderirsin ya da güler geçersin, ne yapacaksınız? Çünkü Güneş var, çünkü Ay var, çünkü dünya var, çünkü hayat var.

O bakımdan müşrik pistir, mü’min de temizdir.

Allah bizi bu iman temizliğinden ayırmasın. O küfür pislğine düşürmesin. Bizi müslüman yarattı, yaşatıyor; müslüman olarak emanetimizi teslim etmeyi cümlemize nasib eylesin... Biz göçtükten sonra arkamızdaki evlatlarımızı, nesillerimizi, zürriyetlerimizi de mü’min-i kâmil kullar eylesin...

Ama o evlatlar, annelerin babaların yakasına yapışacak, diyecek ki:

“—Böyle bir din varmış, bir iman varmış. Küçükken beni niye oraya verdin, buraya verdin de bunu öğretmedin? Niye bana dinimi telkin etmedin?”

Çünkü dinimiz çocukların terbiyelerini ebeveynine verdiği için, çocukken öğretecek. Öğretmesi gerektiğinden; öğretmeyen anne ve babalar evlatlarının küfründen, şirkinden, inkârından mesuldür.

Eğer “Ben hepsini öğrettim de hocam, Avrupa’ya gitti, dinsiz oldu.” derse ona bir şey demem.

Veyahut;

“—Köyde hepsini öğrettim, büyük şehre geldi, örgütlerin arasına düştü, dinini imanını kaybetti; kadınla, kızla, içkiyle, kumarla ömrünü zayi etti.”

Eh, ne yapsın? Gayret etmiş de elinde bir çaresi olamamış. Belki o zaman mâzur olur.

Ama evlatlarımızın ateşlerin içinde cayır cayır, yağları damlaya damlaya, vücutlarından fışkıra fışkıra yandığını bir göz önüne getirin; razı gelir mi insan? Rız olur mu evladının yanmasına? Olmaz.

O halde evladını mü’min, imanlı yetiştirmek, bir annenin babanın her şeyden önceki vazifesidir. Her şeyden önce...

“—Hocam biz cahil insanlarız, bilmiyoruz; ne yapalım, bu çocukları nasıl yetiştireceğiz?”

Nasıl şirketler kuruluyorsa, ortaklıklar kuruluyorsa, siz de paracıklarınıza kıyacaksınız, ortaya her biriniz biraz para koyacaksınız, dininizi öğretecek bir hoca bulacaksınız, oraya çağıracaksınız.

“—Hocam bizim buraya hoca uğramaz, hacı uğramaz; ne yapalım?”

Uğrar. Bir ev tahsis edersen, bir maaş tahsis edersen;

“—Aman hocam, gözünü seveyim, şu bizim çocuklarımıza Allah’ın emirlerini, yasaklarını,

dinimizin ahkâmını öğret! Aman bu çocuklar küfre düşmesinler, zâyi olmasınlar, anarşist olmasınlar, kâfir olmasınlar, mezarda kemiklerimizi sızlattırmassınlar.” diye tedbir alırsınız.

Eğitimi için çare ararsınız. Kiminle arkadaşlık ettiğine dikkat edersiniz. Nasıl kitapları okuduğuna bakarsınız. Peşine adam takar, kontrol edersiniz.

Çocuk futbola mı gidiyor?

Güzel, gidebilir. Çocuklar arada oyuna gidebilir. Kötü yola mı gidiyor? İyi yola mı gidiyor? Arada, “Okula gidiyorum.” deyip evden çıkıp da başka yerlere mi gidiyor?

Polis hafiyesi gibi takip etmeniz lazım. Çünkü bu büyük şehirler hele... Köylerde, küçük kasabalarda herkes birbirini bilir. Büyük şehirler gayya kuyusu gibi bir şey; kapıdan çıktı mı çocuğun ne yaptığı belli olmuyor. Aman çocuklarınıza sahip olun!

Bir de bir şeye çok üzülüyorum; kadınlarımızın eğitimi eksik, eksik, eksik!

Erkekler geliyor, camide Cuma hutbesi dinliyor, biraz üç-beş kelime öğreniyor. Vaaz dinliyor, biraz bir şeyler öğreniyor.

Türkiye’de kadınların din eğitimi eksik, kusurlu. Bunun çaresine bakmak lazım! Yani kadınlarımızın her birinin gayet güzel okumuş kimseler olması lazım! Çünkü onlar çocukları yetiştirecekler. Çocuklarımızı iyi yetiştirmesek, pis olurlar. Maddeten pis olurlar, mânevî bakımdan pis olurlar, âhirette de ebedî hüsrana uğrarlar.

b. Beyaz Kılları Koparmayın!

İkinci hadîs-i şerîf:

Ahmed ibn-i Hanbel ve Beyhakî Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-Âs

RA'dan rivayet etmişler.

Bu ikinci hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz diyor ki:²

لَا تَنْتِفُوا الشَّيْبَ فَإِنَّهُ نُورُ الْمُسْلِمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يَشِيبُ شَيْبَةً فِي الْإِسْلَامِ إِلَّا كَتَبَ
اللَّهُ لَهُ بِهَا حَسَنَةً وَرَفَعَهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا
خَطِيئَةً

(حم. ق. عن ابن عمرو)

RE. 480/2 (*Lâ tentifü's-şeyb, feinnehû nûru'l-müslimi, mâ min mü'minin yeşîbu şeybeten fi'l-islâm, illâ ketebe'llâhu lehû bihâ haseneten ve refeahû bihâ dereceten, ve hatta anhu bihâ hatîeten.*)

(*Lâ tentifü's-şeyb*) “Beyaz kılları koparmayın!”

“—Kaşımnda beyaz bir kıl çıktı hocam. Aman, görenler ihtiyar sanacak; çekip koparayım mı?”

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.179, no:6672; Beyhaki, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.VII, s.311, no:14605; Beyhakî, *Âdâb*, c.II, s.237, no:544; Begavî, *Şerhü's- Sünehh*, c.VI, s.79; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.284, no:8776; Abdullah ibn- i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.662, no:17278; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.353, no:16974.

“—Saçımda birkaç tane beyazlık peyda oldu; çekip koparayım mı?”

“—Sakalımda biraz beyazlık peyda oldu; çekip koparayım mı?”

“—Hayır, koparmayın!”

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:

“—Saçlarınızın, vücudunuzun beyaz tüylerini koparmayın! Yani yok etmek için koparıp almayın!”

Neden? Arkasından izah ediyor. Tabii o izahtan ziyade, koparmadığı zaman nelere sahip olacağını, sevabını beyan ediyor:

(*Feinnehû nûru'l-müslimi*) “Çünkü bu beyaz kıllar mü'minin nurudur.” Allah'ın nuru saçına, sakalına, bıyığına, vücuduna inmiş.

Nur, beyazlık...

(*Mâ min mü'minin yeşîbu şeybeten fi'l-islâm*) “Hiçbir müslüman yoktur ki İslâm'da saçları, sakalları, tüyleri, kılları ağarsın da, (*illâ ketebe'llahu lehû bihâ haseneten*) Allah ona her birisine mukabil olarak bir iyilik sevabı, bir hasene vermesin; (*ve refeahû bihâ dereceten*) ve her kıl için bir derece daha yükseğe terfi ettirmesin...” Bir iyilik verir, bir. İkincisi, bir derece yükseltir.

Üçüncüsü: (*Ve hatta anhu bihâ hatîeten*) “O kıla mukabil bir günahını da siler.” Bir sevap veriyor, bir derece yükseltiyor, bir degünah siliyor. Bir kılda üçlü bir kâr var. Onun için insanın beyaz kıllarına sevinmesi lazım!

İnsanlar beyaz kılları neden kopartırlar?

İhtiyarlıktan korktukları için. “Bize genç demeyecekler, ihtiyar diyecekler. Yandık, eyvah!” diye korktukları için kopartırlar. Lüzum yoktur. Yani o beyazlık müslümanın nurudur, koparmaya gerek yoktur.

c. Kadınlara Nûr Sûresi’ni Öğretin!

Hız. Âişe Validemiz’den mevkuf olarak Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*’ında ve Hâkim Müstedrek’inde rivayet etmiş. Başka kaynaklarda da var. Peygamber SAS Efendimiz tavsiye buyurmuş, demiş ki:³

لَا تُنْزِلُوهُنَّ الْغُرَفَ وَلَا تُعَلِّمُوهُنَّ الْكِتَابَةَ يَعْنِي
النِّسَاءَ وَعَلِّمُوهُنَّ الْمِغْزَلَ وَسُورَةَ النُّورِ

(طس.ك.هـ.ب.ع ن عائشة)

RE. 480/3 (*Lâ tünzilûhünne el-gurafe, ve lâ tuallimûhünne’l- kitâbete ya’ni’n-nisâe, ve allimûhünne’l-ma’zele, ve sûrete’n-nûri*)

(*Lâ tünzilûhünne el-gurafe*) “Kadınları göze çarpan mevkilere oturtmayın!” Yani böyle mükellef köşk, göz alıcı mevkii, güzel yerlere oturtmayın.

Neden? Başkası bakar, görür, ilgi dular.

---

³ Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VI, s.34, no:5713; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.430, no:3494; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.477, no:2453; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.302; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.IV, s.166, no:6430; Hz. Aişe RA’dan.

Câmiü’l-Ehâdîs, c.XVI, s.357, no:16989.

(*Ve lâ tuallimûhünne'l-kitâbete ya'ni'n-nisâe*)
“Onlara, yâni kadınlara yazıyı öğretmeyin! (*Ve allimûhünne'l-ma'zele*) Onlara yün ip eğirmeyi öğretin, (*ve sûrete'n-nûri*) ve Sûre-i Nur'u öğretin!” Çünkü Nur Sûresi'nde kadınların nasıl yapması gerektiğini bildiren örtünmeye, tesettüre, iffete dair emirler vardır.

Bir hikâyeyle bunu anlatayım:

Bizim Ankara'da kışları çok soğuk olur. Millet sabahleyin duraklara dizilir, titreye titreye bir vasıtaya binerler. Otobüslerle şehrin merkezine giderler, iş yerlerine dağılırlar. Talebeler okullarına giderler. Sabahleyin binmişler kalabalık otobüsün içinde, ben de varım, en öndeyim. Otobüste şoförle gidiyoruz. Şehrin Yıldırım Beyazıt Meydanı var. Oraya geldik, şöyle döndük. Uzun, kıvrım kıvrım bir kuyruk, kadın kuyruğu... Hava nasıl soğuk; sabahın erken saati, çatır çatır her taraf, ellerimiz donuyor, burnumuz kıpırmızı. Kadınlar yanlarında, kucaklarında çocuklar, kuyruk olmuş. Merhamete geldi yolculardan bir tanesi, dedi ki:

“—Vah yazık, bunlar sabahın kör vaktinde, soğukta nekuyruğunda böyle bekliyorlar, zavallılar...”

Tahmin edin bakalım içinizden... Bir kere daha söyledim ama burada yeri gelmişken söylüyorum. Tabii ben de bilmiyordum ne beklediklerini... Şoför sözü aldı eline... Bir taraftan arabayı kullanıyor, bir taraftan da diyor ki:

“—Ağabey, kadınlara çamaşır makinesini alırsın, çamaşırını kadınlar yıkayacak yerde çamaşır makinesi yıkar. Hele şimdi otomatikleri çıktı; at içine çamaşırları, programını çevir, dırrt, ondan sonra tıklar tıklar çalkalıyor, boşaltıyor, bir daha dolduruyor, bir daha çalkalıyor, yine boşaltıyor. Ondan sonra vır vır vır dönüyor, kurutuyor. Ondan sonra da duruyor.

Tamam. Ben bu kadar verdiğim bu çamaşırların hepsini yıkadım diye kapağını açıp asmak kalıyor. Ütülemesini yapmıyor daha. Bir o tarafı eksik kalmış. Her şey güzel. Kadınların çamaşırları kolay yıkanıyor.

Düdüklü tencerede 15 dakikada, 20 dakikada, yarım saatte yemek pişiyor. Eskiden bir fasulye, bilirim ben, akşama kadar tencerede kaynardı. Bir nohut, bir gün önceden suya koyacaksın, kabarmak, ondan sonra pişireceksin, saatlerce ocakta fokur fokur kaynar, öyle pişerdi. Şimdi 15 dakikada, en babayiğit yemek bir saatte pişiyor.

Tamam, kadınlar şimdi işin kolayını öğrenmişler, bir haftalık yemeği yapıyorlar, tencereye koyuyorlar; buzdolabına koyuyorlar. Haftanın altı günü serbest... Mutfakta başka her çeşit kolaylıklar da var...”

Bunları saydı saydı şoför, sonra dedi ki:

“—İşte bu kolaylıkları verirsin kadınlara ağabey, ondan sonra işi kalmadığı için, kadınlar sabahın erken saatinde gelirler, kadın matinesine bilet almak için sinemanın önünde böyle kuyruk olurlar!” diyor.

Sinema kuyruğuymuş meğerse...

Sinemacı da kurnaz, kadınlar matinesi yapmış; aileler geliyor. Yani erkekler, kadınlar karman çorman olan yere yine herkes gitmiyor da, kadınlar matinesi olunca bilet bulmak için sabahın kör vaktinde kıvrım kıvrım kuyruk olmuşlar.

Yani bu insanoğlunun hâli ortada, huyu ortada. Şimdi ben eve bir daktilo makinesi alayım dedim; aldım da. Bizim çocuklara, kızlara daktiloyu öğreteyim dedim. Bir tanesi dedi ki:

“—Ağabey, sakın ha öğretme!”

Şimdi bak, Peygamber Efendimiz de burada bu hadisi çok şey yaparlar böyle çeşitli tarzda şey yaparlar. Ben böyle izah ediyorum; olmuş hadiselerle...

“—Ağabey, daktiloyu öğretme çocuğuna.”

“—Niye?” dedim.

“—Sen ölürsün, sonra daktilo biliyorum diye gider kâtibe, sekreter olur.” dedi.

Yani neyi öğretirsen tabii onu yapacak.

Ben kadınların erkeklerle çalışmasının zorluğunu çok yerde biliyorum. Üniversiteden biliyorum, başka dairelerden ne kadar sıkıntı çektiklerini biliyorum... Ne kadar halim selim, terbiyeli hanımlar vardır. Öteki erkekler doğru durmaz ki; laf atarlar, mahcup edecek söz söylerler. Hele bir de namuslu, mahcup olacak bir kimse oldu mu inadına laf atar. Yani zor oluyor.

Onun için planlarken güzel planlayacaksın. Bu hadîs-i şerîf tabii... Hususi şartlarda Peygamber Efendimiz kendi hanımına okumayı, yazmayı öğrettirmiş, yani öğretmelerine izin vermiş.

Ama geneli yönetmek, sevk etmek bâbında, demek oluyor ki:

Kadınlarınıza ev işlerini öğretin, kadınca sanatları öğretin, o tarzda yetişsinler, daha iyi olur. Bir de Allah'ın emirlerini öğretin. "Sûre-i Nur'u öğretin!" diyor. Tesettür, örtünme emri, diğer ahkâm- ı ilâhiye var; "Onu öğretin!" demiş. Yani nereden fayda gelecekse onu öğret, nereden fayda gelmeyecekse onu öğretme!

Ben evden televizyonu attım.

"—Hocam üniversitede profesörsün, sen de gerici misin yani, ne diye televizyonu attın evden?"

Vakit alıyor, vakit... Bir şey okuyamıyorsun, bir şey yazamıyorsun. Evin içinde oldu mu, herkes onu seyrediyor. Gezmeye gitsen, gidemezsin.

Birisi gelse memnun olmuyor. Tam filmi seyredecekti, "Tüh be, misafir geldi, gelmez olsaydı..." Ama "Misafir gelmez olsaydı." dedin mi, insana Allah lânet eder, doğru olmaz. Misafirini sevmeyene Allah lânet eder.

Akrabalık kalmıyor, dostluk kalmıyor, ziyaret kalmıyor, ilim kalmıyor, çalışma kalmıyor, utanma kalmıyor, arlanma kalmıyor. Çeşit çeşit filimler; anne seyrediyor, baba seyrediyor, çocuk seyrediyor, küçük seyrediyor; "Baba bu ne?" dese ne olacak? Ayıkla pirincin taşını...

Onun için her şeyi yerine göre hikmetle yapmak, yani düşünüp taşınıp nasıl olması gerekiyorsa öyle yapmaya çalışmak uygun olur.

Efendimiz'in genel tavsiyesi; müslümanın ilme, irfana yönelmesidir. Peygamber Efendimiz'in kendi zevcât-ı tâhiresinden, ümmühât-i mü'minînden, meselâ Hz. Âişe Validemiz alim kişiydi.

Müslümanların hanımları içinde hep alimler yetişmiştir ama çocuğunu neye göre yetiştireceğine dikkat et! Aman senden sonra sana bir oyun olmasın. Başka tarafa kayıp gidip de sonradan;

“—Ben hiç böyle istemiyordum ama, ne yapayım, sen hazırladın şartları...” demesin.

Yani öyle öyle hile yap, öyle çare düşün ki, çocuk Allah yolunda yürüsün. Öyle tedbir al ki, çocuk küfre sapmasın. Öyle planlar, programlar yap ki, çocuk mü'min olarak yetişsin. Çareyi düşüneneğiz, çünkü hedef belli... Hedef, Allah'ın rızasını kazanmak. Onu yapmak için her türlü tedbiri almamız gerekiyor.

d. Denizden Şeytanların Çıkması

Bundan sonraki hadîs-i şerîf:

Ebû Hüreyre RA'dan Ebû Nuaym Rh.A tarafından rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:⁴

---

⁴ Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.II, s.244, no:520; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.214, no:29129.

لَا تَنْقُضِي الدُّنْيَا حَتَّىٰ يَخْرُجَ شَيَاطِينُ مِنَ الْبَحْرِ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْقُرْآنَ

(أبو نعيم عن أبي هريرة)

RE. 480/4 (*Lâ tenkadi'd-dünyâ, hattâ tahruce's-şeyâtînu mine'l- bahri, yuallimûne'n-nâse'l-kur'ân*) “Dünya sona ermez, denizden şeytanlar çıkıp insanlara Kur'an öğretmedikçe...”

Yani kıyamet kopmadan evvel böyle hadise olacak; denizden şeytanlar çıkacak, insana Kur'an öğretecek.

Hocamız şerhte buyurmuş ki:

“—Bu hadise İsâ AS'ın nüzûlünden, Mehdi'nin yaşayışından sonra olacak. Bir rüzgâr çıkacak, mü'minler bu rüzgârdan ölecekler. Geriye insanların şerlileri kalacak. İşte o zaman bu şeytanlar denizden çıkacak ve insanlara Kur'an öğretecekler.”

Bu gösteriyor ki, şeytan kim, Kur'an öğretmek kim? Ahir zamanda güzel işler, hayırlı işler ehil olmayan insanlara gelecek. Kur'an'ı öğreten insanın Allah'ın emirlerini tutması, yasaklarından kaçması gerekir; ona göre yaşaması icap eder. Şeytan gibi olacak. Belki tam şeytan. Çünkü şeytanların insan cinsinden olanları da var, cin taifesinden olanları var:

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

(الناس: ٦)

(*Mine'l-cinneti ve'n-nâs*) [Gerek cinlerden, gerek insanlardan.] diye Nâs Sûresi'nde geçiyor.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ
وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ
غُرُورًا

(الأنعام: ۱۱۲)

(*Ve kezâlike cealnâ li-küllî nebiyyin şeyâtîne'l-
insi ve'l-cinni yûhî ba'duhum ilâ ba'dın
zuhufe'l-kavli gurûrâ*) “Böylece biz, her
peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman
kıldık. Bunlar, aldatmak için birbirlerine
yaldızlı sözler fısıldarlar.” (En'am,6/112) Yani
insanların da, cinlerin de şeytanları olduğunu
biliyoruz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri dinimizi dinsizlerin
eline bıraktırmasın... Şeytanların eline
bıraktırmasın... Dinimizi bize doğru düzgün,
hakikati olduğu gibi; haramı haram, helali
helâl, dobra dobra, erkekçe, merdâne tarzda
söyleyen din alimlerine cemiyetlerimizi sahip
eylesin...

Mevki, makam, para, pul hırsıyla veya hapis,
kırbaç korkusuyla, zalimden çekindiği için,
falancanın kalbini kıracağım diye hakkı eğip
büken insanlardan cümlemizi uzak eylesin...
Memleketimizi uzak eylesin... O gibi kimseler
memleketimizde barınmasın.

“—Şu helaldir, bu böyledir. Bu haramdır. Ne
yapalım, Allah haram eylemiş.” diyebilmeliyiz.

Biz de mü'minler olarak hepimiz göğsümüzü gere gere "Ben mü'minim. Ben müslümanım. el-hamdü lillâh benim inancım budur, ben bunu tercih ediyorum." diyebilmeliyiz. Çünkü biz efendiyiz, aziz kardeşlerim.

Demokrasi ne demek?

"—Halk idaresi demek."

O zaman halk, efendi.

"—E meclistekiler?"

Onlar bizim vekillerimiz. Milletvekili, vekil. Yani asalet bizde, vekâlet onlarda...

"—O zaman biz kahveyi nasıl içmek istersek söyleriz."

"—Şöyle bir demli çay istiyorum. Şöyle bir bol köpüklü sade kahve istiyorum."

Efendi söyler, ne isterse öyle yapılır. Biz de istediğimizi söylemeliyiz. Çünkü devlet mekanizması halka hizmet içindir; zulüm ve cevir için değildir. Halka hizmet mekanizmalarıdır. O hizmetler yürüsün diyerdir.

Efendi arzusunu söylesin; çayı demli mi içer, açık mı içer, limonlu mu içer, karanfilli mi içer; kahveyi sade mi içer, bol köpüklü mü içer, Nescafe mi içer; lütfen söylesin. Yani kanaatini açıkça söylesin.

"—Ben neymişim yahu!" diyor kendiniz içinizden şimdi; "Vay neymişim meğerse..." diyorsunuz.

e. Sıla-i Rahmin Önemi

Beşinci hadîs-i şerîfe gelmişiz.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

لَا تَنْزِلُ الرَّحْمَةَ عَلَى قَوْمٍ بَيْنَهُمْ قَاطِعُ الرَّحِمِ

(ابن النجارعن ابن أبي أوفى)

RE. 480/5 (*Lâ tenzilu'r-rahmetü alâ kavmin, beynehüm kâtıu'r-rahimi.*)

(*Lâ tenzilu'r-rahmetü alâ kavmin*) “Bir kavmin üzerine Allah’ın rahmeti inmez; (*beynehüm kâtıu'r-rahimi*) aralarında akrabalık bağlarını kesmiş, ilgiyi koparmış olanlar bulunan topluluğa Allah’ın rahmeti inmez.”

Ne yapacağız? Tedbir alacağız; aramızdaki muhabbeti korumaya, kollamaya çok tedbir alacağız. Aramızda çekişme, niza, ihtilaf, küsüşme, darılma olmamasına çok dikkat edeceğiz.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ

بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ

(الصف: ٤)

---

⁵ Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.36, no:63; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.273; Hennâd, *Zühd*, c.II, s.489, no:1005; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.75, no:7499; Abdullah ibn-i Ebî Evfâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.370, no:6993; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.350, no:2996; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.357, no:16986.

(*Inna'llàhe yuhibbu'llezîne yukâtilûne fî sebîlihî saffan ke- ennehüm bünyânun mersûs.*)
[Allah, kendi yolunda kenetlenmiş bir yapı gibi saf bağlayarak savaşanları sever.] (Saf, 61/4)

Müslümanlar kale duvarı gibi birbirine örgün, sapasağlam örülmüş bir duvar gibi olacaklar. Kale duvarı gibi olacaklar. Yani gedik, gevşek, dökük, yıkık olmayacak; sapasağlam olacaklar. Aralarında muhabbet-i tâmme olacak. Tam bir muhabbet olacak.

Bu muhabbeti ne zedeler?

Gıybet zedeler; bırakacağız. Dedikodu zedeler; bırakacağız. İftira zedeler; bırakacağız. Her hakkını sonuna kadar almaya çalışmak kavgalara sebep olur. Haklarının bir kısmını Allah rızası için yumuşak davranıver de ortalık karışmasın. Bunlar fedakârlık, cömertlik, kötülüğe karşı iyilikle mukabele etmek ister; tatlı dil, güler yüz, ziyaretleşmek ister; muhabbeti tamir etmek için gerekli ara çalışmaları yapmak ister.

Öyle olursa o zaman mü'minler birbirlerine küs olmazlar, dargın olmazlar, toplu halde bulunurlar. O zaman Allah'ın rahmeti iner imiş, bu hadîs-i şerîften onu anlıyoruz. Dargınlık, kavga gürültü olduğu zaman Allah'ın rahmeti inmezmiş, onu anlıyoruz. Neden rahmet-i ilâhiye mazhar olmadığımızı anlıyoruz yani...

Dinde önemli olan muhterem kardeşlerim, dinde fakih olmaktır. Yani insanın iki hadis, üç tane âyet bilmesiyle din alimi olması mümkün değildir. Dinde işin girintisini çıkıntısını derinliğine bilmem lazım. Hakiki ilim odur.

Allah duaları kabul eder. Nereden belli? Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurdu ki:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(المؤمن: ٦٠)

(*Ve kâle rabbükümü'd'unî estecib leküm*)
“Rabbiniz şöyle buyurdu: Ey kullarım, bana dua edin; ben duanıza karşılık veririm, duanızı kabul ederim. İsticabe ederim, duanıza icabet eylerim.” (Mü'min, 40/60)

Allah-u Teâlâ Hazretleri duaları kabul eder.

Bu bir bilgidir. Tek bir bilgi. Bu bilginin girintisi çıkıntısı, teferruatı var. Allah-u Teâlâ Hazretleri bazı kimselerin duasını kabul etmiyor. Kimin kabul etmiyor?

Haram lokma yiyenin duasını kabul etmiyor. Kırk gün namazını kabul etmiyor. Sen artık heves edip dur bakalım, Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teâlâ Hazretleri “Dua edin, duanızı kabul ederim.” buyurdu. Hele hele dur bakalım...

Etmez! Haramı bırakacaksınız. Allah'ın emirlerini tam bileceksin, yarım bilmeyeceksin.

Adama sormuşlar;

“—Niye namaz kılmıyorsun?”

“—Kur'ân-ı Kerîm'de Allah ‘Namaz kılma!’ diyor.” demiş.

Hiç öyle yazar mı? Aç bakalım Kur'ân-ı Kerîm'i. Açmış; şöyle eliyle tutuyor âyeti... Hakikaten orada:

لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى

(النساء: ٤٣)

(*Lâ takrabü's-salâte ve entüm sükârâ*)
“Sarhoşken namaza yaklaşmayın!” (Nisâ, 4/43)
diyor.

Ayetin yarısını parmağıyla örtüyor, bak, (*Lâ takrabü's-salâte*)

“Namaza yaklaşmayın!” yazıyor.

Çek elini bakalım oradan, arkasından, (*Ve entüm sükârâ*) “Sarhoş iken namaza yaklaşmayın!” yazıyor. O tarafını saklarsan, o zaman Bektaşî'nin mantığı olur. ““Namaza yaklaşma!” diyor da ondan yaklaşmıyorum.” dersin.

Yarım bilgi, yarım hoca ne yapar? Yarım hoca insanı dinden eder. Yarım hoca yarım yamalak bilgi sahibi insan dinden eder. Onun için dininizi kimden öğrendiğinize dikkat edeceksiniz.

Birisi bir laf söylemiş, kim? Salâhiyet derecesi ne?

“—Profesör...”

Ne profesörü? Ne okumuş? Tarihçi mi, coğrafyacı mı, hukukçu mu, iktisatçı mı, din alimi mi, fıkıh alimi mi, tefsir alimi mi, hadis alimi mi? Ne profesörü? Profesör ama ne profesörü?

Adam, kendisi tabip, tıp profesörü, geçmiş Kur'ân-ı Kerîm'in mealini yazmış, kitap olarak neşretmiş.

“—E sen din alimi değilsin, nasıl yazdın bunu?”

Karısı Yahudi... “Ben demokrat adamım.” diyor muş, bizim arkadaşlar anlatıyorlar. “Karım Yahudi olduğu için bizim çocuğu cuma günleri camiye götürüyorum, cumartesi günleri havraya götürüyorum.” diyor muş. Şaka değil, hakikaten. İsmi vermiyoruz, ismi zihnimde mahfuz. Kur’ân-ı Kerîm mealini yazmış.

“—E hocam, Arapça bilir misin?”

“—Yok...”

“—Peki bilmediğin kelimeleri nereden çıkarttın?”

“—Açtım *Lugat-ı Nâci*’yi oradan baktım.” diyor.

Lugat-ı Nâci ile Kur’ân-ı Kerîm tercüme edilir mi? Olacak iş mi?

Lugat-ı Nâci, Osmanlıca lügatı...

Onun için dini kimden öğrendiğine bakacaksın.

Neşrettiği bir kitabı İngilizcesinden tercüme etmiş; Kur’an mealı. Bozuktur. Tam böyle zurnanın zırt dediği yerde bir fit koyar, dinden, imandan çıkmaya sebep olur.

Dini kimden öğrendiğine bakacaksın. Sağlam yerden... Bir kız alırken bakıyorsun, “Sülalesi kimdir?” diye; Allah’ın emrini öğrenirken bakmıyorsun. Olmaz!

Bir arabayı bile alırken millet eviriyor, çeviriyor, bakıyor:

“—İlk sahibi kim? Ondan önceki sahibi kim? Arabanın motor numarası, şasi numarası doğru mu, eğri mi?”

Her şeyi inceliyor. Ama dinî konuda hiç inceleyen yok.

“—Allah Gafûru’r-Rahîmdir, namaz kılmasam da olur.” Allah’ın Ğafurluĝu, Rahimliĝi emirlerini tutan insanlardır; emirlerine karşı gelenlere deĝil. Sen namaz kılma; Allah Gafûru’r-Rahîmdir diye kendini oyala... Olmaz.

Profesör olmuş, giymiş cici bici lacivert elbiseyi; kolalı nefis bir gömlek, şahane bir kravat, pahalı bir kravat, saçları dökülmüş akıldan, dazlak bir kafa, kızının hocasının karşısına dikilmiş, ilkokulda:

“—Sen benim kızıma niye ‘Namaz kıl!’ dedin?”

“—Din dersinde, Allah’ın emri olduĝu için dedim.”

“—E canım, Allah Gafûru’r-Rahîmdir, ben de okudum, ben de din bilgisine sahibim. Allah’ın küçük çocukların ibadetine ihtiyacı yoktur.”

Küçük çocukların ibadetine ihtiyacı yok da, büyüklerin ibadetine ihtiyacı var mı? Kafaya bak! Sanki bizim ibadetimize ihtiyacı var mı Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin?

Ona da yok. Bizim ihtiyacımız var. Bizim Allah’a kulluk etmeye şiddetle ihtiyacımız var! Çok şiddetle muhtacız.

Adamın kafasına bak;

“—Allah Gafûru’r-Rahîmdir, namaz kılmasın.”

E beyim, paşam, beyzadem, paşazadem, Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’de (*Ekîmi’s-salâh*) diyor. Hem de (*Sallu’s-salâh*) da demiyor, “Namaz kılın.” da demiyor; “Namazı dosdoĝru

kılın!” diyor. “Namazı hakkını vererek, okkalı kılın!” diyor. Dikkat edin; (*Ekîmi’s-salâh*) diyor; “Namazı ikame edin, doğrultun.” Yani namazın belini doğrultun, belini büktürmeyin. Yani o mânaya...

Allah “Namazı kılın!” diyor, sen de “Kılma!” diyorsun. Şimdi ben ne yapacağım?

İnsan elbette Allah’ın sözünü dinleyecek. Ama dikilmiş kadının, öğretmenin karşısına:

“—Sen benim çocuğuma niye ‘Namaz kıl!’ dedin?” diye.

Çocuk daha ilkokulda... Öğretmen din dersinde namaz konusunu anlatırken söylemiş:

“—Namaz Allah’ın emri. İşte Kur’ân-ı Kerîm’de böyle diyor.” Çocuk parmak kaldırmış, demiş ki:

“—Öğretmenim, Allah’ın emri mi bu?”

“—Emri...”

“—Pekiyi, o halde ben size söz veriyorum; bundan sonra namazları kılacağım!” demiş.

Çocuğun mantığı muntazam çalışıyor. Çünkü bozulmamış. Çünkü yanlış tahsille bozulmamış. Kafayı git oraya vur, git buraya vur; kafa deforme oldu, yamuldu. Ondan sonra kırık ayna gibi, bozuk ayna gibi her şeyi ters görüyor, eğri büğrü görüyor. Çocuğun akli profesörden daha yerinde... Çünkü çocuk kendisi “Allah emretti!” diye kılıyor; ötekisi “Allah’ın ibadete ihtiyacı yoktur, kılmasın.” diyor.

“—Efendim çocuğum üşür.”

Çocuk sabah yataktan erken kalkıp gidiyormuş babasına, annesine:

“—Anne namaz vakti geldi, namaza kalkın!” diyormuş.

Onlar da kızıyorlarmış.

“—E bizim çocuk erken kalkıyor, abdest alıyor; üşüyecek.”

Kaloriferli evde otur. Sobayı yak! Sen ondan erken kalk, suyunu ısıt da çocuğa öyle abdest aldır. Yani laf mı? Neresinden baksan cevap vermek mümkün. Allah akıl fikir versin...

Aramızda muhabbet olması lazım, sevgi olması lazım. Muhabbetsizlik olursa Allah'ın rahmeti üzerimize inmiyor. Onun için muhabbeti takviye edecek şeylere sarılacağız; muhabbeti bozacak her çeşit şeyden kaçınacağız. Dedikoduyu, gıybeti, iftirayı keseceğiz. “Aman arada muhabbetsizlik olmasın!” diye, muhabbeti yüksek tutmaya gayret edeceğiz.

f. Evlenmesi Caiz Olmayan Durumlar

Daha sonraki hadîs-i şerîf:

Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Hibban, Taberânî, Tirmizî Ebû Hüreyre

RA'dan rivayet etmiş. Tirmizî hasen-sahih hadis demiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

---

⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.V, s.454, no:1768; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.427, no:4117; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.166, no:13726; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.326, no:44746; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.363, no:17007.

لَا تُنكحُ الْمَرْأَةَ عَلَى عَمَّتِهَا وَلَا الْعَمَّةُ عَلَى بِنْتِ
أَخِيهَا وَلَا الْمَرْأَةَ عَلَى خَالَتِهَا وَلَا الْخَالَةُ عَلَى
بِنْتِ أُخْتِهَا لَا الْكُبْرَى عَلَى الصُّغْرَى وَلَا الصُّغْرَى
عَلَى الْكُبْرَى

(د.ق. عن أبي هريرة)

RE. 480/6 (*Lâ tünkehu'l-mer'etü alâ ammetihâ, vele'l-ammetü alâ binti ehîhâ, vele'l-mer'etü alâ hâletihâ, vele'l-hâletü alâ binti uhtihâ, ve le'l-kübrâ ale's-suğrâ, vele's-suğrâ ale'l-kübrâ.*)

Peygamber Efendimiz evliliğin şekli şemâiliyle ilgili bilgi veriyor. Mâlum, Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyurdu ki:

فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ
وَرُبَاعَ

(النساء: ٣)

(*Fe'nkihû mâ tâbe leküm mine'n-nisâi mesnâ ve sülâse ve rubâ'*)

“Sizin için uygun olan kadınlardan bir tane, iki tane, üç tane, dörde kadar alabilirsiniz.” (Nisâ, 4/3) diye müsaade verdi, ferman buyurdu.

Bu hadîs-i şerîfte de buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Lâ tünkehu'l-mer'etü alâ ammetihâ*) “Kadın, halasının üzerine ikinci hanım olarak alınamaz.”

Yani evlenecek adamın ilk karısı, yeni alacağı kızın halası oluyor; alamaz. Akrabalık o derecede olduğu zaman... Amme, amcanın müennesi demek. Yani erkeğin, babanın erkek kardeşine amca diyoruz. Araplar *âmm* derler. Erkek kardeş olmaz da kız kardeş olursa *âmmeh-ammetün* derler, kısa, elifsiz. Bizim dilimizdeki ifadeye göre bu “hala” demektir. Bir kimse halasının üzerine gelin gidemez, o gelin olarak alınamaz; yasaktır, olmaz.

(*Vele'l-ammetü alâ binti ehîhâ*) “Hala da erkek kardeşinin kızı üzerine bir yere gelin gidemez.” Yani adam ötekisini almışsa, bu ikinciği alamaz, yasaktır.

(*Ve le'l-mer'etü alâ hâletihâ*) “Bir kadın, teyzesinin üzerine nikâhlanamaz.”

Teyzesiyle bir adamın ikisi karısı olacaklar; bir teyzesi, bir kendisi olmaz. Kız kardeş de olmaz.

(*Ve en tecmaû beyne'l-uhteyn*) “İki kız kardeşi bir nikâhta cem etmek de olmaz.”

Bunlar da olmuyor; yani halası olmuyor, teyzesi olmuyor, halasının kızı olmuyor, teyzesinin amcasının kızı olmuyor, dayısının kızı olmuyor.

(*Ve le'l-hâletü alâ binti uhtihâ*) “Teyze, kız kardeşinin kızı üzerine gelin gelemez.”

Küçük büyüğün üzerine gelin gelemez; büyük küçük üzerine gelin gelemez diye bu hususları zikreylemiş. Tabii bunu fıkıh bilgisi olarak söylemiş olduk.

g. Üç Kişiyeye Yer Verilebilir

Yedinci hadis-i şerif.

Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki:⁷

لَا تُوسَّعُ الْمَجَالِسُ إِلَّا لِثَلَاثَةٍ لِّذِي سِنَّ لِسِنَّهِ وَ لِّذِي
عِلْمٍ لِّعِلْمِهِ وَ لِّذِي سُلْطَانٍ لِّسُلْطَانِهِ

(ابو نعیم، والدیلم ی عن أبی هریره)

RE. 480/7 (*Lâ tüvessau'l-mecâlisü illâ li-selâsetin: Li-zî sînin li- sinnihî, ve li-zî ilmin li-ilmihî, ve li-zî sultânin li-sultânihî.*)

(*Lâ tüvessau'l-mecâlisü illâ li-selâsetin*)
“Meclisler, toplantı yerleri ancak üç kimse için açılabilir. Yani bir toplantıda üçkimseyeye yer verilmek uygun olur.”

1. (*Li-zî sînin li-sinnihî*) “Yaşlı kimseyeye yaşından ötürü yer gösterilir.”

“—Gel amca, buyur, şu sedirin şu köşesine otur. Buyur, bukoltuğa otur!” diye yaşlıya yaşından dolayı yer gösterilir.

2. Veyahut, (*li-zî ilmin li-ilmihî*) “İlim erbabı olan bir kimseyeye ilminden dolayı yer gösterilir.”

“—Hocam buyur, gel şuraya, kapının arkasında kalma!” diye başköşeye çekilir.

⁷ Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.IV, s.369, no:1177; Deylemî, *Müsnedü'l- Firdevs*, c.V, s.223, no:8023; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.156, no:25500; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.370, no:17023.

3. (Ve li-zî sultânin li-sultânihî) “Ve idareci olan, yani idari görevi, vazifesi olan, mevki makam sahibi kimse de mevki makamından dolayı üst tarafa buyur edilir.”

Kaymakam, vali, bakan gelmiş:

“—Efendim olmaz, rica ederim, şöyle buyurun!” diye davet yapılır.

Demek ki yaşlıya hürmet İslâm’ın esasıdır.

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُجَلِّ كَبِيرَنَا وَيَرْحَمْ صَغِيرَنَا

(طب. عن أبي أمامة؛ طب عن وائلة)

(*Leyse minnâ, men lem yücille kebîrenâ, ve yerham sağîrenâ*) “Büyüklerimize hürmet etmeyen, küçüklerimize sevgi, şefkat göstermeyen bizden değildir.”

Biz büyüklerimize hürmet ederiz. El pençe divan dururuz. Önünden geçmeyiz. Yanında sözümüze dikkat ederiz. Sormadan cevap vermeyiz. Lafa karışmayız. Kaba saba konuşmayız. Yani İslâm’da büyüklerimize hürmet, bizim edebimizdir.

---

⁸ Taberânî, Mu’cemü’l-Kebîr, c.VIII, s.167. no:7703; Heysemî, Mecmaü’z-Zevâid, c.VIII, s.34, no:12615; Ebû Ümâme RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.V, s.323, no:22807; Taberî, Tehzîbü’l-Âsâr, c.II, s.279, no:231; Tahâvî, Müşkilü’l-Âsâr, c.III, s.343, no:1133; Heysemî, Mecmaü’z-Zevâid, c.I, s.338, no:532; Übâde ibn-i Sâmî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.165, no:5980; Câmiü’l-Ehâdîs, c.XVIII, s.324, no:19530.

Avrupa’da, babasının karşısında ayaklarını üst üste atıp masaya dayayıp oturabiliyor. Koltuğa oturuyor, masaya da ayaklarını çapraz dayayıp dikebiliyor. Babası orada, geliyor.

“—Çekiç nerede?” diyor.

“—Dolabın alt tarafındaydı...”

Bacak bacak üstünde...

Bizde baba içeri girdi mi, oturduğu yerden ayağa kalkarız. Bizde büyüğe hürmet vardır. İslâm’ın verdiği edep bu. Ne güzel şey... Küçüklere de sevgi, şefkat vardır bizde.

İkincisi, ilim erbabına hürmet vardır.

Neden? Ömrünü harcamış, Allah’ın yolunu öğrenmiş. Biz de ilim erbabına hürmet ederiz. Çünkü Allah’ın rızası yollarını onlardan öğreniyoruz. Allah’ın rızasının yollarını, yerlerini, “Şu günahdır, şu sevaptır!” diye onlardan öğreniyoruz. Ona sonsuz hürmetimiz vardır. Çünkü bize Allah’ın yolunu gösteriyor.

İslâm’da bir de mevki makam sahibine hürmet vardır.

Hatta Peygamber Efendimiz SAS kendisine ziyarete gelen gruplar içinde kabile reislerine ayrı, müstesna, mevkiine uygun hürmet ederdi. Yani mevkiine itibar etmek lazım.

“—İnsanları mevkiine göre muameleyle karşılayın!” diye tavsiyesi de var.

Çünkü o kavminden hürmet görmeye alışmıştır. Sen onun yüzüne bakmazsın, “Hoş geldin, otur orada!” dersin; adam darılır, gider. Küser, hiç hazmedemez. Ona göre muamele etmek lazım.

Mevkiine, makamına uygun tarzda hürmet etmek lazım.

Ayrıca İslâm'da âmme hizmeti görenlerin hakikaten itibarı vardır. Allah rızası için hizmet görüyor; itaat etmek de uygun olur, Allah yolunda...

Tabii itaatin ana kaidesi hiçbir zaman hatırdan çıkmayacak.

Hadis-i şerifte buyruluyor ki:⁹

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

حم. طب. ك. وابن خزيمة، وابن جرير عن عمران؛ والحكم بن عمرو، وأبو نعيم، خط. ع. ن.
(أنس؛ طب. عن النواس)

⁹ Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, Mu'cemü'l-Kebîr, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, Müsnedü'l-Hâris, c.II, s.632, no:602; Kudâî, Müsnedü'ş-Şihâb, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, Üsdü'l-Gâbe, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, Târih-i Bağdad, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, Müsned, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, Musannef, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, İlel, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, et-Temhîd, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, Müstedrek, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, Musannef, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, el-İstîâb, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, Târih-i Bağdad, c.X, s.22; Ebû Nuaym, Ahbâr-ı İsfahan, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.2077, no:3076; Câmiü'l-Ehâdis, c.XVI, s.427, no:17172.

RE. 481/9 (*Lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Allah’a isyan edilme durumu olduğu zaman, günah işlemek olduğu zaman, hiçbir kimsenin sözünü dinlemek olmaz!”

O kaide olmak şartıyla;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ

(النساء: ٥٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû etîu'llàhe ve etîu'r-rasûle ve üli'l-emri minküm*) “Ey iman edenler, Allah’a itaat edin, Peygambere itaat edin, sizden olan ulü'l-emre itaat edin!” (Nisâ, 4/59) buyruluyor.

Ulül-emr alimlerdir. Ulü'l-emr’e itaat bizim edebimizdendir, âdabımızdandır.

Allah-uTeâlâ Hazretleri dünya ve ahiretin hayırlarına cümlelerinizi nâil eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar olun...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele-i şerif!

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

29. 03. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

